

gospodarske, obertniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 fl. 60 kr., za pol leta 1 fl. 80 kr., za četert leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 fl. 20, za pol leta 2 fl. 10 kr., za četert leta 1 fl. 5 kr. nov. dn.

V Ljubljani v sredo 18. aprila 1860.

Oklic.

9. dan prihodnjega mesca bo letni zbor kranjske kmetijske družbe.

Častitim podružnicam po deželi je glavni društveni odbor to že uni mesec oznanil in jih prosil, naj pripravijo za-nj po navadi naznanila kakošnih posebnih kmetijskih skušinj, ki so jih morebiti naredile, — naj mu razodenejo napredek kmetijstva zadevajoče želje ali svete, — naj mu imenujejo posebno pridno sadjo- in murvorejce, da se jim podelijo sreberne medalije ali slavivne pisma, — naj mu imenujejo može, ki bi se vzeli v versto udov kmetijske družbe itd.

Ker gosp. predstojniki s svojimi odborniki morejo vse to le storiti, ako jim gospodarji gosposkega in kmečkega stanú povejo, kar to ali uno gori imenovanih reči zadeva, naj se tedaj vsak, ki ima o tem kaj sporočiti, še ta teden oberne do gosp. podružničnega predstojnika svojega kraja.

Če želi kdo kakošno mašino ali kaj družega velikemu zboru na ogled postaviti, naj naznani to pisarnici kmetijske družbe v Ljubljani najmanj 3 dni pred zborom.

Glavni odbor c. k. kmetijske družbe v Ljubljani.

Še nekaj o sladkem sirku, posebno dobri živinski klaji.

Gospod prof. Hlubek piše v 11. listu „Wochenblatt“ marsikaj o sladkem sirku, kar se nam vredno zdí povedati tudi v našem listu.

Podružnice kmetijske družbe so si naročile letos 25 vagánov tega sirka, da ga bojo sejale po različnih krajih Štajarskega. Vsak si želi obile živinske klaje, ki jo sladki sirk obeta.*)

Dalje piše gosp. dohtar o sirku to-le:

Seje se sladki sirk gosto kakor turšica, ki se za klajo seje. Na Štajarskem (tedaj tudi na Kranjskem) je čas setve od srede mesca aprila do majnika, ako ga hoče gospodar trikrat žeti ali kositi; — ako ga pa v sternišje seje mesca malega serpana (julija), ga more le enkrat žeti ali kositi. Na oral (joh) prav dobre, močne zemlje je 20 do 25 funtov semena treba, na srednji zemlji 30 do 35, na bolj pusti — ktera pa vendar nikoli ne sme biti preslaba! — 40 do 50 funtov. Bolje je, gosto ga sejati kakor redko.

Kdor seje sirk, da bi semena pridelal, naj ga seje v verste (po žnori), versta od verste poldrugi čevlj, zerno od zernja v verstah pa po $\frac{3}{4}$ ali po čevlji.

Kakor je vreme kali sirk v 10 ali 18 dneh; do konca rožnika (junija) zraste 20 do 25 pavcov visok; zdaj se dá pervikrat žeti.

Požeti sirk v 5 do 6 tednih zraste 30 do 40 pavcov

*) Še enkrat ponavljamo, da se sladkega sirka funt dobí po 40 nov. kr. na vertu kmetijske družbe v Ljubljani. Je sicer ta sirk, iz Dunaja dobljen, dražji memo štajarskega, al iz Štajarskega ga ljubljanska družba letos ni mogla več dobiti.

Vred.

visok in mesca vélikega serpana (avgusta) se more vdrugič žeti. Dvakrat požeti sirk zraste do konca oktobra (kozoperska) spet 24 do 30 pavcov visok, in se more zdaj vtretjič žeti.

Na polji kmetijske štajarske družbe so pridelali lani v 3 košnjah na oralu zemlje na enem prostoru 677 centov presne (frišne) klaje ali 117 suhe, — na drugem prostoru 711 centov presne ali 140 suhe, — na tretjem prostoru 599 centov presne ali 138 suhe, na četertem pa 676 centov presne ali 161 suhe klaje.

Po tem pridelku najbolje kaže, sirk pervikrat kositi perve dni mesca julija, vdrugič sred mesca avgusta, vtretjič pa mesca oktobra.

Kdor morebiti ne vé, kako rada živina sirk je, temu povemo, da molzne krave, če jim veržeš vsake sorte klaje, najraje segajo po sirku, presnem in mladem.

Sirk iz Babolne na Ogerskem, kjer ga vodstvo c. k. kobilstva veliko prideluje, pri nas popolnoma dozori; tisti pa, ki smo ga dobili iz južnega Francozkega, ni dozorel.

Gospodarske skušnje.

(Kaj početi, ko se govedu rog odlomi). Da se goveji živini rog odbije, se pogostoma primeri, največkrat se pa krave mulaste vidijo, katerih rogov niso na glavi tako močno vrašeni kakor volovski. Vendar se z rogom večidel ne odbije tako imenovani steržen, to je, košeni storž, iz katerega rog raste; in to je dobro. Smolnat flašter, ki se po odbitem rogu okoli steržena oveže, večidel vse kmali zaceli. Napravi se potem okrog steržena nov rog. Če je tudi krajši od poprejšnega, vendar le ni živinče tako spačeno, kakor je brez rogú.

(Od zalivanja drevés). Napaka, ki se pri reji sadnih drevés tako pogostoma nahaja, je, da se večidel le tikoma okoli debla zalivajo. Skorej vsako drevo ima okoli debla nakopičen griček, da voda, s katero se drevó zaliva, na vse kraje odteka. Kdor drevésa le tikoma debla zaliva, pripomore, da začnejo tanjši koreninice serčnih navzdol spušenih korenin plesniti in se sčasoma pôsuše. Ta bolezen se čedalje razprostira, da marsiktero drevó vsuši. Če drevésa zalivaš, ne zalivaj jih tikoma okrog debel, ampak glej na drevésno krono, in v kolobar, ki ga krona zadeva, zalivaj drevesom, ki precej od debla sega. Ravno tako škodljivo je tudi, če se drevésom okrog debla gnojí.

Kje so sedanji čas pravi kraji za rokodelstva, za obertnije in fabrike?

! — V pretečenem stoletji si ljudje niso mogli nič misliti brez ograj natanjčnih predpisov; vse je moglo teči v teh vojnica. Še za obleko so veljale postave. Rokodelci naj se nikar ne pečajo s kmetijstvom — so rekli — ker to njih misel na druge reči obrača in jih moti v svojem rokodelstvu. Prebivavci večjih mest naj se nikar ne pečajo s kmetijstvom, ktero naj se prepusti samo bližnjim vasém